

Список використаних джерел:

1. Терещенко О.О. Стецько М.В. Системи показників у концепції фінансового контролінгу у сфері бізнесу // Фінанси інституційних секторів економіки. – 2013 р. - № 11. – С.66-83
2. Терещенко О.О. Фінансовий контролінг [електронний ресурс]: навч. посіб./ О.О. Терещенко, Н.Д. Бабяк. – К.: КНЕУ, 2013. – 407 с.
3. Білик М.Д. Фінанси підприємств: проблеми та перспективи: В 3 т. / За науковою ред.. д.е.н., професор М.Д. Білик: Монографія. – Київський національний університет технологій та дизайну – К.: ТОВ «ПанТот», 2013 – 338 с.
4. Портна О.В. Контролінг: Навч. посіб. – 2-е вид., переробл. і доп.: «Магнолія 2006», 2009. – 262 с.
5. Івахненко С.В., Мелих О.В. Фінансовий контролінг: методи та інформаційні технології/С.В. Івахненко, О.В. Мелих. – К.: Знання, 2009. – 319 с.
6. Верба В.А. Управління розвитком компанії : навч. посіб. / В.А. Верба, О.М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2011. – 482 с.

УДК 336.6

Чепка В.В.,

к.е.н, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

Невельчук Б.О.,

магістрант,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу: теоретичний аспект

Одним із дієвих інструментів інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень і важливим елементом забезпечення інформаційної функції фінансового контролінгу на підприємстві є фінансова діагностика. Діагностика є аналітичною процедурою, що має на меті встановлення «слабких

сторін» фінансового механізму підприємства. Крім того, за допомогою діагностики можна передбачити подальший розвиток подій на основі тенденцій, що спостерігаються [1, с. 128-129].

Аналіз фінансового стану, що ґрунтується на вивченні кількісних показників фінансової звітності підприємства із застосуванням стандартних методів і прийомів, називається класичним, або традиційним. Спільним для традиційних методик діагностики фінансової кризи є те, що вони передбачають вивчення простих математичних зв'язків між окремими позиціями фінансової звітності на основі обчислення певної вибірки показників (коефіцієнтів) та порівняння їх значень з нормативними, середньогалузевими та в динаміці (наприклад, горизонтальний і вертикальний аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників, порівняльний аналіз) [2, с. 252].

До основних недоліків традиційного аналізу, на які вказують більшість науковців [1, 2,3], можна віднести наступні: ігнорування галузевих особливостей об'єкта аналізу; довільність фіксування нормативних значень окремих показників; суб'єктивність формування вибірки показників, які підлягають аналізу; ігнорування (або суб'єктивність урахування) чинника різної вагомості впливу окремих показників на загальні результати аналізу; нехтування показниками, які характеризують чисті грошові потоки, показниками, що нейтралізують вплив локальних особливостей оподаткування, нарахування амортизації тощо; неврахування ціни залучення капіталу.

Для підвищення якості фінансової діагностики слід ширше використовувати емпірично-індуктивні системи показників, що виводяться з використанням математично-статистичних методів обробки емпіричних даних та експертних оцінок. Підхід передбачає розрахунок інтегрального показника фінансового стану, який є виразом певної сукупності показників (індикаторів) фінансового стану [4, с. 276].

Теорія і практика засвідчує, що найефективнішими методами, які використовуються у процесі розроблення емпірично-індуктивних систем

показників, є: дискримінантний аналіз; регресійний аналіз; експертні опитування; метод штучних нейронних мереж; методи нечіткої логіки [5, с. 79].

Найбільш відомими моделями є модель Альтмана, система аналізу Вайбея, модель Беєрмана та модель Краузе, системи показників Бівера, система фінансового аналізу Керлінга—Поддіга, методологія дискримінантного аналізу Німецького Бундесбанку. Ці моделі призначені для діагностики банкрутства та оцінювання кредитоспроможності. В основу їх розроблення покладено дискримінантний аналіз або ж його комбінування з методом логістичної регресії та експертними методами аналізу [3, с. 234-235].

Методичні засади використання дискримінантного аналізу для цілей фінансової діагностики з врахуванням особливостей України обґрунтовані у 2004 р. у монографії О. Терещенка. На основі обробки інформації щодо фінансової звітності близько 15 тис. підприємств у 2010 р. Терещенком О.О. були запропоновані оновлені моделі розрахунку інтегрального показника фінансового стану для дев'яти груп підприємств залежно від виду економічної діяльності. Залежно від значення інтегрального показника підприємству присвоюється один із рейтингових класів за рівнем імовірності дефолту.

Отже, діагностики фінансового стану суб'єктів господарювання може бути реалізована кількома методами. Найбільш поширеним у вітчизняній практиці є традиційний метод діагностики, основною характеристикою якого є застосування стандартних аналітичних прийомів, проте для такого підходу притаманно наявність великої кількості недоліків, тому набувають популярності емпірично-індуктивні системи показників. Зокрема, окремої уваги заслуговує дискримінантний аналіз, який поділяється на однофакторний і багатфакторний.

В Україні вагомий внесок в розвиток багатфакторного дискримінантного аналізу був зроблений О.О. Терещенком. Згодом ним були запропоновані оновлені моделі розрахунку інтегрального показника фінансового стану для дев'яти груп підприємств залежно від виду економічної діяльності. Такий аналіз фінансового стану підприємства, на нашу думку, є найбільш містким і

найкраще відповідає потребам сучасних підприємств у діагностиці фінансового стану і подальших перспектив діяльності.

Список використаних джерел:

1. Іванець І. В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу / І. В. Іванець, К. В. Цицюрська // Молодіжний економічний дайджест: наук. електр. журн. — Київ : КНЕУ, 2015. — № 1. — С. 128–136.
2. Терещенко О. О. Фінансовий контролінг : навч. посіб. / О. О. Терещенко, Н. Д. Бабяк. — К. : КНЕУ, 2013. — 406 с.
3. Приймук О. Методичні підходи щодо діагностики фінансового стану підприємства / О. Приймук, Ю. Філюк // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. — 2016. — Вип. 36. — С. 231-240.
4. Шамота Г. М. Дослідження підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / Г. М. Шамота, Д. О. Малиш // Бізнес Інформ. — 2013. — № 3. — С. 271-278.
5. Терещенко О. О. Системи показників у концепції фінансового контролінгу у сфері бізнесу / О. О. Терещенко, М. В. Стецько // Фінанси України. — 2013. — № 11. — С. 66-83.

УДК 005.915:005.52/.53]:658.14/.17

Чуприна Д.О.,

здобувач освітнього ступеня магістр

Науковий керівник – Романишин В.О.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Антикризовий фінансовий контролінг на підприємствах

В умовах нестабільності вітчизняної економіки особливої актуальності набуває питання пошуку і впровадження на практиці новітніх методів